

తరచుగా తన మాట వినవలసిందే!

- గురజాడ

దీటు హక్కుపై నీలినీడలు !

ప్రజాస్వామ్యంలో ఓటరు జాబితాపై ప్రజలకు నమ్మకం లేక రేపేతో ఓటరుకు ఫలితాలపై కూడా అనుమానాలు తలెత్తితాయి. ఎన్నికల ప్రక్రియకే ఓటరు జాబితా సవరణ వంటి ప్రక్రియలు అత్యంత పారదర్శకంగా, రాజకీయాలకు అతీతంగా సాగాలి. ఇప్పటికే ఎన్నో రాష్ట్రాలలో 'సరే' ప్రక్రియ విమర్శలకు తెలకత్తుతున్నాయి. కాగా ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఎనివేల అమలుపై సమయమేమీన అలోచనలు ఎన్నికల నిర్వహణపై అనేక ప్రశ్నలను లేపే సెయ్యతాయి. ప్రతిపక్షాల అలోచనలు కట్టేయడంననివ కాదు, అర్హతైన ఎన్నికల పేర్లు తొలగిస్తున్నామని, బూత్ రివెల్ అధికారంపై అసాధారణ ఒత్తిడి ఉందని, రాజకీయ ప్రభావంతో దృవీకరణ జరుగుతోందని, ఫారాల పరిశీలన సూచనగా లేదనే అలోచనలున్నాయి. ఆ మేరకు ఎన్నికల సంఘానికి ఫిర్యాదులు కూడా అందాయి. నశిలి నమాదులు, మరణించిన వారి పేర్లు, ఒకటి కంటే ఎక్కువ చోట్ల నమాచైన ఓటర్లను గుర్తించి జాబితాను సరి చేయడమే నివాసాల అధ్యక్షుని ప్రకటించుకున్నా జరుగుతున్న రాజ్యావరణ వేగం కట్టనిస్తోంది. ప్రతి అభ్యర్థిరూపి స్వీకరించేయదు, ప్రతి ఓటరుకీ అవకాశం కల్పించేయదు చట్టబద్ధ విధానాలు అమర్చి ఉన్నావూ అధికారవ్యయంత్రాంగం కొన్ని విధానాలు వర్తింపకుంటున్నట్లు లేదు. ఎన్నికల ప్రక్రియలో పారదర్శకత ఎంత ఎక్కువగా ఉంటే, రాజకీయ విధానాలు అంత తక్కువగా ఉంటాయి. ప్రతి తొలింగంపుకు స్పష్టమైన కాణాం ఉండాలి. ప్రతి అభ్యర్థిరూపికి సన్నిహితం పరిష్కారం లభించాలి. ప్రతి రాజకీయ పార్టీకీ సమాన సమాచారం అందాలి. ఒక ప్రజాస్వామ్యానికి సరిైన మార్గం. ఆంధ్ర ప్రదేశ్లో ఓటరు జాబితాపై విమర్శలు కేటవి కావు. గతంలో అధికారంలో ఉన్న ప్రభుత్వాలపై కూడాజాంటి అలోచనలు వచ్చాయి. అందువల్ల ఇది ఒక పార్టీకి సంబంధించిన అంతంగా కాకుండా, ఎన్నికల వ్యవస్థానికే విశ్వసనీయతకు సంబంధించిన సమస్యగా మారాలి. కాని ఎన్నికల సంఘంపై ప్రజల విశ్వాసం దెబ్బతిలిందే స్పష్టమోంది. ప్రజాస్వామ్యాన్ని మేన అనుకుంటే బూత్ రివెల్ అంతగా పాత అత్యంత తలెత్తాలి. అది కార యంత్రాంగం వేగం కంటే నాణ్యతకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి.ఇదో కైపే రాజకీయ పార్టీలకు బాధ్యత ఉంది. ఇదానిలో భాగం ప్రజాస్వామ్యం సమర్పించాలి. వాటిని నిష్పాక్షికంగా విచారించడం ఉ రెండు, సమాంతరంగా జరగాలి. అర్హతైన ఒక్కో ఓటరు పేరు కూడా అన్యాయంగా తొలగించబడకూడదు. అదే సమయంలో నశిలి నమాదులు కూడా స్థానం ఉండకూడదు. ఈ రెండింటి మధ్య సమతుల్యత సాధించడమే ఎన్నికల సంఘం ముందున్న అసలు సందేహం. ఎనివేల విధానం వివిధి ఒక స్పష్టమైన నాణ్యత కలిగి ఉంది. ఎన్నికల నిర్వహణలో పారదర్శకత, జవాబుదారీ

తనం, ప్రజలతో నిరంతర సంభాషణ ఈ మూడు సూత్రాలు బలంగా అమలైతే కోటి వాళ్ళకు తాపందండు. తెలంగాణలో మొత్తం ఓటుపూ 3.4 లక్షలు. తెలంగాణలో ప్లాగ్ చేసిన రికార్డులు సుమారు 88 లక్షలంటాయి. సుమారు 30లక్షలు అని అధికారాలు అంచనా. ఇది మొత్తం ఓటుద్రోహ దాదాపు 9శాతం ఇంకావాలి. ఎవ్వరికీ బెయ్యంతైన దాక్కుమొట్టు. పోటీ పేరు తొలగించబడని సుప్రీం కోర్టు తీర్పు న్యూస్టేషన్ చేసింది కూడా. వలసదారులు, దున్నట్లతో ఉండి కావాలిగా పూర్వదాఖతో అత్యధిక తొలగించిన ఉదే అవకాశం ఉంది. తెలంగాణలో 30 లక్షల వరకు తొలగిపోదు. అవకాశం ఉందని అంచనా. ఇక ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మొత్తం ఓటుపూ 4.16లక్షలు కాగా ఒక్క తిరుపతి జిల్లాలోనే 2.88 లక్షల మంది అచూకే తెలియని వారి జాబితాలో పెట్టారు. ఇప్పటికే 15.2 లక్షల మంది చనిపోయిన వారి, 14.4 లక్షల మంది చిన్న గాయాలు మారిన వారు, 7.3లక్షల దున్నట్లతో వేరని 37లక్షలకు పైగా ఓటుద్రోహ ప్రతిపక్షంలో బాధితులుగా మారారు. ప్రజాస్వామ్యంలో ఓటు హక్కుకే కేవలం రాజ్యాంగ హక్కు మాత్రమే కాదు, అది జన స్వరానికి ప్రతీక. అర్హత, లైసెన్స్ ఒక్క ఓటుపూ పేరు కూడా అన్యాయంగా తొలగించబడుతుంది. అదే సమయంలో నకిలీ నమోదులకు కూడా స్థానం ఉండకూడదు. ఈ రెండింటి మధ్య సమతుల్యత సాధించడమే ఎన్నికల సంఘం ముందున్న అసల సాధన. ఎన్నికల వివాదంలో తేలికే విషయాలను బట్టి చివరికి ఒక న్యూస్ మైన సందేశాన్ని గమనించవచ్చు. ఎన్నికల నిర్వహణలో పారదర్శకత, జవాబుదారీతనం, ప్రజలతో నిరంతర సంభాషణ. ఈ మూడు సూత్రాలు బలంగా అమలైతే ఆరోపణలకు తావు తగ్గకుండు. ప్రజాస్వామ్యం బలపడి రాజకీయ విమలాలతో కాదు. ప్రజలు ఎన్నికల ప్రక్రియను నమ్మినప్పుడే, ఆ నమ్మకాన్ని కాపాడడం ఎన్నికల సంఘం, ప్రజాపక్షాలు పాటించి, భర్తృత్వాలు అందరి ఉమ్మడి బాధ్యత. ఓటు హక్కు అనేది ప్రజా స్వామ్య పుష్కలమ మూలసంభం. సాంకేతిక సరిదిద్దు బాజ్సు లేదా అధికార ప్రక్షాళన పేరుతో ఎన్నిక నిజమైన పౌరుడూ ఓటు హక్కుకు దూరం కాకూడదు. ఎన్నికల కమిషన్ విగ్రహిసేయలే బాగానా? ప్రజాస్వామ్య పూనాదులు బలపడాలన్నా సరి ప్రక్రియ నిష్పాక్షికంగా, పారదర్శకంగా బరదగడం అత్యంత అవశ్యకం. తగిన సమయంపై నోటీసులు లేదా క్లైలస్థాయి వివారణ లేకుండానే నిజమైన ఓటుద్రో పేర్లు జాబితా నుండి తొలగించడం క్షమాధ్యక్షులు. వలస కాల్పులకు, పేలలు, అట్టడుగు వర్గాలు అవసరమైన ఆధార్, వ్యక్తినే తేదీ లేదా నివాస ధ్రువీకరణ పత్రాలును నిగిత సమయంలోగా అందించలేక ఓటు హక్కు కోల్పోయే ప్రమాదం ఏర్పడింది. అది ప్రజాస్వామ్యనికే తీరని మచ్చ.

ఆత్మవిశ్వాసం, స్వయం పోషకత్వం
ఉత్తమ స్వభావానికి మూలస్తంభాలు
వంటివి.

ప్రజావాక్కు

మద్రాస్ హైకోర్టు తీర్పు అభినందనీయం

విషాదా ప్రమాదంలో చనిపోయిన వారికి ప్రభుత్వంలో ఉద్యోగుల ఇన్సూరెన్స్ అదుక్కుంటూ ఉంచడం మన నాయకుల కల అలాపాటైపోయింది. అదుక్కుంటాం అనడంలో అర్థమయింది. ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల ఇన్సూరెన్స్ మూలంగా కోర్కె కాదు. మనరాజ్యాంగం 14వ ఆర్టికల్లో స్పష్టంగా చెప్పే ముందు అందుకు నమూనా లేని ఉద్యోగం. భారత దేశంలోనివర్గంగా పట్టికలో చట్టపరమైన నమోదాన్ని రద్దు ఇలాను కల్పించబడినది నమోదాన్ని రాజ్యాంగ నిరాకరించబడింది.మరి ఇలా ఈకుటుంబంలోనిప్రభుత్వ ఉద్యోగుల ఇన్సూరెన్స్ అదుక్కు ముందు చట్ట విరుద్ధం.ఇది విషయాన్ని మద్రాస్ హైకోర్టు స్పష్టంగాచెప్పింది.గతంలో తమిళనాడు విజయ నగర చనిపోయినవారి కుటుంబంలో ఒకరికి ఉద్యోగమిస్తామని అన్న హామీలు మద్రాసులో విరుద్ధం. పరీక్షలు పట్టి అర్హులకు ఉద్యోగం ఇస్తామని రాజ్యాంగ తీర్పు ఆధీనంపడింది. ఈతీర్పు అన్ని రాష్ట్రాలకు వర్తిస్తుంది.మరి మన నాయకులు చనిపోయిన వారికుటుంబంలో ఒకరికి ఉద్యోగుల ఇన్సూరెన్స్ అనడం పరిపాటి లేనిదేయింది. చతుర ఇవ నుండి ఇలాంటి సందర్భాలలో అలాంటి ప్రభుత్వపురస్కారం హామీలు ఇవ్వకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.

- నార్సే వెంకటసుబ్బయ్య, ప్రకాశం జిల్లా

మీసేవ ద్వారా హాజరు కల్పించాలి

హాల్ నాల్ వెసుకుని చిన్న ఉద్యోగాలు వెసుకుంటూ బతుకొక్కతేనే ఎందరో ముద్దాలులుగా ఆయన కేసులలో నాన్నా స్థానాంధకరహజ్జెరైన సందర్భాలలో హాధిని కోర్కే తుంటారు. తుదితీర్పు రోజు వెలువడే రోజు మినహా ప్రతి నారినాసేపే వందీహానీ సహాయంతో వర్చువల్గా హాజరు నమోదుకల్గిన నిజమైన నిర్దోషులకు నాగంగా ఉంటుంది. ఎందరో సెలబ్రేషన్లు వంటుతున్న ఈ సాగరం సామాన్యులకెందుకు వర్తించవేయకూడదో ఆలోచించాలి.

- వి.ఆర్.ఎ.రాజు, హైదరాబాద్

భూకా సెట్టిను భర్త చేయాలి
 గురుకులాల్ వని చేస్తున్న రెక్యూర్స్, టీచర్స్, నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ వారి పిల్లలకు కూడా గురుకులాల్ సెట్టి కల్పించాలి. ఖాళీగా ఉన్న సెట్టిను భర్త చేయాలి. ప్రతి గురుకులం ప్రతి తరగతిలో సవత్సరం మొత్తం సెట్టి మిగిలి ఉంటున్నాయి. మధ్యాహ్నం ఉండే కంటే గురుకులాల్ వని చేస్తున్న వారి పిల్లలకు ఇలాగే మొత్తం సెట్టి కు 2026 -2027 నూతన విద్య సవత్సరంలో భర్త చేయాలి.

-కదురు శ్రీనివాస్, వరంగల్

ఫాస్ట్‌ట్రాక్ కోర్టులను ఏర్పాటు చేయాలి

నాటివేరికర్లు లక్షలాదిమంది విద్యార్థుల జీవితాలను ప్రభావితం చేసారు. అలాంటి వర్గస్థుల ప్రభుత్వంలో లీకేజీ వేరుగని పని నిర్వహించడానికి గ్రేటుందిన అభ్యర్థుల భరితవృత్తి అంగీకరించే వుతుంది. ఈ నేపథ్యంలో ప్రభువ్రతలో లీకేజీ కేసుల విచారణకొరకు ఫ్యాసిట్రాక్ కోర్టులను ఏర్పాటు చేయాలన్న నిర్ణయం వివాదానికి నందితులకు త్వరగా శిక్ష వదిలా చేయవలసి కాకుండా, వర్తక వ్యవస్థకు ప్రజల్లో విశ్వాసాన్ని పునరుద్ధరించడంలో కూడా కీలక పాత్ర పోషిస్తుంది. చాలా సందర్భాల్లో దర్యాప్తు, న్యాయ ప్రక్రియల సులభతరం పాలు సాగుతున్నాయి. దీనివల్ల వర్గీకరణానికైన అర్హతనైన అభ్యర్థులు తీవ్ర మానసిక ఒత్తిడికి గురవుతారు. వారి విద్య, ఉద్యోగ అవకాశాల అనుభవము ప్రభావం, మోక్షవైపు నేరస్థులకు వచ్చే ప్రయోజనం ప్రభావం కూడా ఉంటుంది. అందువల్ల నేరసంఘటన నిర్వహణ ప్రక్రియలను, డిజిటల్ వర్క్ వ్యవస్థ, ప్రభువ్రతలారా, పాపా, నిర్భయములో కట్టబడివున్న రక్షణదారులను అమలు చేయాలి.

- సి.హెచ్.ప్రతాప్, శ్రీకాకుళం

నర్సిరేం ఎంపి!
వీడివేసి లక్ష గ్రేడ్స్ భారత క్రికెట్ జట్టు హెడ్ కోచ్ గా నియమించాలని ఆదిత్యనులు కోరుతున్నారు. తాత్కాలిక కోచ్ గా 7 డైరెక్టర్స్ ఆఫీసులలో 6 విజయవాడ అందించడంతో పాటు ఆసీనులు క్రికెట్లో భారతకు స్వర్ణ వశతగా అందించారు. యువ ఆటగాళ్లను ఒడిలో లేచేదాం ప్రోత్సహించి వారి ప్రతిభను అనెక్సేషన్ లో ఉత్తీర్ణం ప్రత్యేకంగా నిర్వహిస్తూ జూనియర్స్ లలో అందరినీ సమానంగా గౌరవిస్తూ జట్టులో ఐక్యతను పెంపొందిస్తూ వారు ఆసీని కోచ్ గా విధానం జట్టుకు సానుకూల వాతావరణాన్ని తీసుకువస్తుందని క్రికెట్ వర్గాలు భావిస్తున్నాయి. మరటికి కంటే లక్ష గ్రేడ్స్ మార్గదర్శకుల్యంలో యువ ఆటగాళ్లు మెరుగైన రాజీనీస్తున్నారు అభిప్రాయం క్రికెట్ వర్గాల్లో ఉంది.

- నిమ్మగడ్డ కృష్ణ, హైదరాబాద్

ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు ప్రత్యేకంగా వంచనాపూరిత కార్యదర్శులు అవ్వని వేళ్లో సక్రమంగా నముంచాలని పోలీస్టా విధులు నిర్వహించాలి. అలాగూ కేటాయించిన ఊర్లోనే ఉంటూ ప్రజలకు సునింతరం పొందబాటులో ఉండాలి. ఎక్కడ అందబాటులో లేకపోయినాపై అధికారులకు ఫిర్యాదు చేయండి. విధులనుండి తొలగించే అవకాశం లేకపోలేదు.

-మోతే శివకుమార్, రంగారెడ్డిజిల్లా

ಬಲಮೈನ ಲಕ್ಷ್ಯಮೆ 'ಕಾರ್ಟ್ರೊ-ವ್' ವಿಜಯಾನಿಕೆ ನಾಂದಿ!

అపొనోతో స్నాతంత్ర్యం సాధించుకున్న ఈ దేశం క్రమేపీ హిందవల ఆనతి ఘటనలల్లో స్నానం జ్వలనం శోషనీయం! విద్యార్థులు అడుపు తీర్పు! అల్లరి బిల్లరి వనులు చేస్తారు! మన ఇంధ్రులలో గూడా వివేచన అల్లరి వేష్టల మూసే! పురుషుల! తల్లిదండ్రులు! ఆ వేష్టలు భ్రుమిమించినప్పుడు వాహ్మద్య! షష్టగంధు! ఆ నేర్పు ప్రభవ్యమైన నేర్పు కోవాలి! కరుడు గడ్డిన ఇంధ్ర మూలకాలను అణచివేసి దేశంలో లోనే నహమకాలం ఆంధ్రీకరణకు దిగిన యువమనస్సులు చూడు, అడుపు వేరులు! ప్రయత్నించటం సరికాదు! ఆ విధంగా డిట్టి సోపానాలు చేసారన్న ఆరోపణలు ఊరికి బిసెనకొడుం దష్టు, ఆంధ్రీకారాలు ప్రతిఫలించాయి. ఆ ప్రతిఫలనాలకు సాగువనాలి లభించింది. అందుకే మిదతల యుద్ధం విజయవంతంగా ముగిసింది. కాక్రోట్ పార్టీ కల విజయాన్ని ఆధారం చేసుకొని రాజకీయాల్లో జోరబెడతే దేశంలో పున్న అన్ని పార్టీల మధిరే మిగులుతుంది. ప్రత్యేక కల పేరుకు మాత్రమే కాదు లక్ష్యానికీ పున్నప్పుడే విజయం చీమల దండకైలా దక్కతుంది.

రావులపాటి
సీతారాంరావు

అనే తర్వాత తేలాల్ని న విషయం! ప్రస్తుత పరిస్థితులలో, ఉద్యమం నడచుచున్నది వెళ కొన్ని అంశాల ప్రస్తుతాన్ని విశ్లేషించుకోవాలి న అవసరం వుంది! జూలై 19 న జంతర్ మంతర్ నుంచి సోనాసాన్ పానగన్ వరకు పాఠ రోజు ముందు తేలిన న రోజున వందల కొద్దీ యువత నిరసనకారులకు వహసాని పోయారు. టీఎన్ఆర్, యు.పి, రాజకర్నీ, హ్యూయన్ విస్సె విలాత్ లాంటి రాష్ట్రాల రాజకీయ తరగతివల్ల వారితో జత కలిపి ప్రొటెస్టు చేయసాగారు! మెట్టే స్టేషన్లు మాని చేయబడినా, ఇంట్లలో నెప్పులను పనిచేయకపోయినా, జంతర్ వివరంగా ఎన్నో కిలోమీటర్లు నడచుకుంటూ జంతర్ మంతర్ ప్రాంతాల్లో చేరుకోవటం విశేషమే! ఎవరిని అడిగినా జంతర్ మంతర్నై వెళ్తున్నాం అనే!జంతర్మంతర్ ప్రాంతంతో నిరాహార దీక్షలు చేస్తున్నారని ఆకలిని తట్టు కొని ఎన్నో గంటలు కాలోడి ఉద్యమంలో పాల్గొని విద్యార్థులకు మేమున్నాం అనే చేయూతపడటం ఈ మధ్య కాలంలో చూసిన విషయంగా చెప్పుకోక తప్పదు! 21 రోజులు నిరాహార దీక్ష చేస్తూ గూడా చెక్కుబెడని దీక్షతో విద్యార్థులు పాఠ పరీక్షానికీ తరగతులూ అలాగ్నాని బంధం నెప్పులూ చల్లనీ అనేకావడం ప్రశంసాతా మౌనవంతంతో కూర్చో వడటం గూడా అరుదైన విషయమే! ఆకలిని జయిచి క్రమ ప్రక్షాళనలు అలంబించి చేసేకొని విద్యార్థులు వారి శరీరావలన, మహులనూ, ఓడికనూ అదుపులో నెప్పుకొంటే పెట్టుకోగల అంశం వారి మొదటి బిజయంగా చెప్పుకోవాలి!విద్యార్థులలో తమకు జరుగుతున్న అన్యాయానికి లోలోపల కోపాగ్నిగా దిగిగలి బిజయగా బయటకు ఊడీ ఊడీ వస్తున్నదని అర్థమైతే జంతర్మంతర్ ప్రాంతంతో అదుపుచేసి విద్యార్థి వారి చూసిన వుప్పుడు అటలం అల్లడి అనేవారి కంటతడి పెట్టిచిచిచి. జూలై 20 నాడు జంతర్ మంతర్లో చూసిన విద్యార్థుల విద్యార్థి లోకం ముకువచ్చిగా తిరగబడటం నిరంతరక్షేపం మిగిలినందు, టియర్ గ్యాస్, లాఠీ చార్జిలతో గూర్చారులు అయినా ఎదుర్కొడి నిర్భయవటం, అరెస్టులు కావ

టం పోలీసుల ఎఫ్.ఐ.ఆర్.లను స్వేచ్ఛడం ఎందుకొకటిదంట,
ఇంకా ఆ ప్రాంతంలో నివసిస్తున్న జనానికి కళ్ళకు కబ్బిసట్టు
గా కనిపించినా వాస్తవాలు! అయితే అన్న జరిగానా మోటివేషిక
తగ్గులకా వుండడాన్ని ఇప్పటికీ కథలు కథలుగా చెప్పుకుంటూ
నే వున్నారు! ప్రపంచటలనను విద్యార్థిలోకం ఆయుధంగా
మరిగిపోయింది! ఉద్దేశం వేసి ఆ ప్రతిపక్షన వారి అంతర్లో
ఇంకొకప్పుడు పట్టుదలను మరింతగా పెంచినందువల్లే అంతర్లో
ప్రభుత్వాన్ని వాలనను ఎదిరించి పోరాడగలిగారు!వారి ప్రతి
పక్షులూ శత్రుని అణిచివేయడానికి ప్రయత్నించినా మరింత
వేగం పుంజుకొని వారిలో తిరుగుడే నేర్పరచుకొన్న కలిగిం
నకుండు పల్లెనే, అంతపంపిడి పోలీసులను ఎదుర్కొని, దీక్షను
పాటించగలిగారు! ప్రావిడ్స్ వాని ఆ క్షణంలో లైవ్ లైన్ గా
మారింది అన్న డ్రాంతిని చూపరులకు కలిగిందింది! వేల

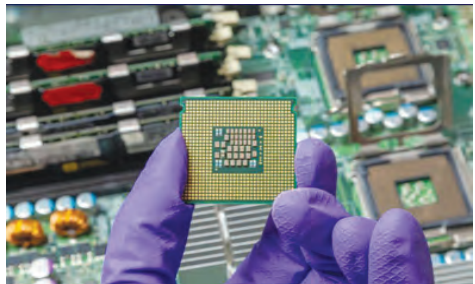

కష్టే పార్థమేయం వైష్ణవే పోతీసుల లాభదాక్షిణీ, అజీవీవేత
దోహదేవీ లెక్కచేయకుండా, ఆశ్చర్యపరిచే విధంగా నంయమ
సంకల్పే ఓచితకే మార్గే చేసన్న వెళ్ళుటకు అంద దృష్ట నంత
లాగినై ప్రభుత్వానీకే తెలియజేయుంది! వారే కాదు, మహా
శరణు, వృద్ధులు, పిల్లలు, జారకేష్టను నెట్టేనుకుంటూ, లాల్
లు యుజీసేస్తున్న పోతులనుకుల గులాబీ పుష్పాలు జన్మ
వెత్తన్న వారినీ చావాలవీనినీ పోతీసులు అరెస్టు చేయటం
అరుదునద దృక్కంగా ఢిల్లీ పీఠ్యధికే ఆవిష్కరించబడింది! ఈ
మధ్య కాలంలో యువత అంతగా బలితిగించి ప్రతిపక్షిని
నటం, చుట్టూ చుట్టుకులుతున్న నిరాశను, భవిష్యత్తు
ఆయోమయంగా మారనట్లు ప్రతిబింబించినట్లుయింది.
మిక్కిలాగ చట్టోత్తరమున వర్గం ప్రభుత్వానీకే కొత్త పాత్ర
లను నర్చేనట్లుయింది. 'నీటి పరీక్షల ప్రమాననం కేటం
పెట్టుబడుతున్న ప్రాణా ఢైకీ చాదానైను మాత్రమే చూపిం
చింది! భర్తృత్వం ప్రధానీ, మంత్రంగా రాజీమాను చేయటం
వలె! దేవులంత ప్రమాననానీకే తెరపడ్డట్లు కాదేమో! ఉద్యోగాలు
చాలా తక్కువ నంజ్యూరే వుంటున్న దశలో ఎంట్రెనీ పరీ
క్షలు తక్కువగా వున్న, ఉ ఉద్యోగాలు వంతమంది భవి
ష్యత్తులో కచ్చితంగా దేయించుకోవలె! తెల్లచావో! యువ
కులు ఆశాకరణం 'పేదర్' రీతకే 'బవే' ఆగినట్లుయింది!

సవాళ్లను అధిగమిస్తేనే సాంకేతికంగా ముందడుగు

వి. వీరప్ప

ప్రస్తుతంతో పోలిస్తే, 2030 నాటికి రెట్టింపువుతుందని అంచనా. పీఎల్ఎస్ వంటి పథకాల కారణంగా మొబైల్స్ తయారీ రీలే ఇండియా ప్రపంచంలోనే రెండోస్థానానికి చేరింది. ఎలక్ట్రానిక్స్ పరికరాల ఉత్పత్తి సైతం కొన్నేళ్లుగా జోరందు కుంది. దాంతో సమీకరణకర్త అవసరం అధికమైంది. వాటి

కేసం చైవా, త్రివాన్, హంకాంగ్, దక్షిణ కొరియా, జపాన్ వంటి దేశాలపై ఆధారపడాల్సి వస్తోంది. గడిచిన తొమ్మిదేళ్లలో సమీకర్షకర్షణ ఉత్పత్తులకు భారతావని 15వది కొట్ట దాల్చు విదేశీ మార్కెట్లవ్యాప్తి ధారపోసింది. ఈ పరాధీనత లోని బలమైన బయటపెట్టేందుకు ఇప్పటిదాకా రూ.1.64 లక్షల కొట్ట విలువైన 12 సమీకర్షకర్షణ తయారీ ప్రాజెక్టులకు ఇండియా ఆమోదం తెలిపింది. డిజైన్ అనుసం

జీవ వైవిధ్య పరిరక్షణతోనే మానవాళి మనుగడ

రామ కిష్టయ్య సంగన భట్ట

డి. 20వ శతాబ్దపు ప్రారంభంలో పులి రెక్కెంపులో లక్ష ఉన్నప్పటికీ, 2013లో 3274కు తరువాత 2014లో 3200 తగ్గిపోయాయి. మనస్సులు నగరాల విస్తరణ, వ్యవసాయం తదితర కారణాలవల్ల పులుల 93శాతం మేర మన ఆదార కల్లోయాయి. అంతకారకుండా, మానవ పన్ను ప్రాణి సంపృష్టణ, శాతావధణ మార్పుకూడా పులులజనాభా క్షీణతకు, మునుగడ నష్టానికి కారణాలు. పుంపవ దేశాలో, ఆత్యధిక సంఖ్యలో 2200 పులులలో భారత దేశం ఉంది. భారత దేశం తర్వాత 500పులులతో మలేషియా, నాన్సరి

మృన్మంది. 2004 లో 440 పులలతో మూడో స్థానంలో ఉన్నది. బాగాదేకే, వీరికి నవ్వు నీ పులలలో 106కు పులల జనాభా క్షీణనతో పరిమళమంది. 2015లలో పులల అంబరించిలో కుండా రక్షించడానికి 2010లో రష్యాలోని నెయింబీపీబర్గ్ లోని టైగర్ నవ్వులపట్ల పులల దిక్కుపట్ట పం నెయింబీపీబర్గ్ లోని జాతీయ పులల సంరక్షణ ప్రాధికార సంస్థ (నెయింబీపీబర్గ్ టైగర్ కన్సర్వేషన్ ఆథారిటీ ఎన్టీసీసీ) దేశావధానం పులలను తెల్లొప్పుంది. రాష్ట్రంలోని అన్ని ఆడ పుల్లల నాలుగోక్షణానికి క గణన జరుగుతుంది. వన్యప్రాణాల గణాంక సేకరణ దేశంలోని అన్ని అటవీ ప్రాంతాల్లో జరుగుతుంది. అటవీ నీళ్లుంది రోజూ సుమారు నాలుగు కోట్లమీటర్ల నడమకుండా వైశ్వి, పులలతో పాటు ఇతర వన్యప్రాణాల అధికారం అనేకమంది. 2014 నుండి ఎన్టీసీసీ వన్యప్రాణాల తెల్లొప్పుందిలో అధికారం సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కే కూడాన కెమెరాలను వాడుతోంది. వీరిని వన్యప్రాణాల తెల్లొప్పుందిలో ప్రదేశాల్లో ఎదురెదురుగా వేళ్లు కుండాన వస్తా. ఒకటి నుంచి రెండు అడుగుల ఎత్తులో ఉంటే కే కెమెరాలు 24

గానైన ప్రోత్సాహక పథకం కింద 24 చివ్ రూపకల్పన ప్రాజెక్టులకు ఊతమిస్తోంది. జువో, నెయిర్డ్రాఫ్ట్ వంటి దేశాలతో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందాలతో ముడిపెరుకులు, యంత్రాల సరఫరాకు జ్యుంపులు లేకుండా మానుకుంటోంది. అందులో భాగంగానే అమెరికా నేతృత్వంలోని భిష్మాపూర్వీ సీరికాంటోనూ భాగమైంది. ఇదా ఈ రంగంలో అత్యధిగ్రహార కేసం ప్రజాభివృద్ధింగా కృషి జరుగుతున్నప్పటికీ, ఇండియా అగమించాల్సిన సమాఖ్య కొన్ని ఉన్నాయి. మైక్రో చిష్ట తయారీకి నిరంతరం విద్యుత్, నీటి లభ్యత తప్పనిసరి. అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా దేశీయంగా వాణిజ్య పతతులు పారుతూనాల్సి ఉంది. ప్రపంచవ్యాప్తం చివ్ డిజైన్లలో 20శాతం భారతీయలే అయినప్పటికీ వాణి తయారీలో పనిచేయగలిగిన సాంకేతిక నిపుణులు లేమి వేధిస్తోంది. సమీకరంకర్షక అత్యుపనంమై న ముడిపెరుకు కేసీమా వీడితూ మైన్లు మాత్రాల్ని వస్తోంది. ఈ కేలక రంగాన్ని విలుతుకుం దేశాలతో పోలిస్తే దగ్గర పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహకాలు తక్కువగా ఉంటున్నాయి. కండ్లకర్ష సరఫరా అగమనీయే ప్రపంచాన్ని విశ్వసనీయ నీయ మగ్నూత్సాహకం ఎదలనాల్గితే భారత్ కల నెరవేరాలంటే బే వీరేనంటే వేగంగా నంబరింగ్ అవసరం వ్యవస్థన పటిష్టం చేసుకోవాలి. 2032 నాటికి విశ్వవ్యాప్తంగా 10 లక్షల మంది నిమీకంకర్ష నిపుణులకు కొరత విర్భుతుతుందన్న విశ్లేషణజువో గమనంలో ఉండుంటుంటూ మానవ వన

అంటూ వాటంతుడే వనిచెప్పాడు. బ్రిటాన్లోని జంతువుల సంఖ్య, వారలు, నడకను, మరణాలనేకీ తీసుకోని వాటి సంఖ్యను రెక్కగనాడు. భారత దేశంలో దాదాపు 3వేల పులులున్నాయని రెక్కలు చెప్పబున్నాయి. పులుల ఆవాసానికి ప్రపంచంలోనే భారతదేశం అత్యున్న ప్రాంతం. దేశంలో క్రమంగా పులుల జనాభా పెరిగిపోతుంది. 2006లో 1,411, 2010లో 1,726, 2014లో 2,226 పులులుండగా, 2018లో ఆ సంఖ్య 2,967కు చేరుతుంది. ప్రతి నాలుగో డ్లకు ఒకసారి పులుల గణనచేపడుతారు. 2014లో అమిగాణ్ అంధ్రప్రదేశ్లో పులుల సంఖ్య 68గా, 2018 నాటికి ఏవీ, తెలంగాణల్లో కలిపి ఏవీ సంఖ్య 74కు చేరింది. ఏవీలో 48, తెలంగాణలో 26 పులులున్నట్లు రికార్డులు చెప్పబున్నాయి. దేశంలోని అతిపెద్ద అభయారణ్యంలో ఒకటైన నాగా ధునసగార్ శ్రీశైలం పులుల అభయారణ్యంలో 2006లో 95 పులులుండేవి. 2010లో ఏవీ సంఖ్య 72కు, 2014 నాటికి 68కి తగ్గింది. అయితే, 2018 రెక్కల్లో ఈ సంఖ్య పెరిగింది. రావణదీవి బెల్డింగ్ చేసిన పులి భారతదేశ జాతీయం జంతువు. 1972లోనే పులిని జాతీయ జంతువుగా ప్రకటించి భారత్ మరుసటి ఏడాది టైగర్ ప్రాజెక్ట్‌ను ప్రారంభించింది. పులిని వేటాడే వారికి కఠిన శిక్షలు చేపడాలి తెప్పించి. వాటి సంఖ్య పెరగడం భారతాన్ని దేశంలో 48 పులి అభయారణ్యాలను ఏర్పాటు చేసింది. అంతర్జాతీయ పులుల దినోత్సవం సందర్భంగా ఆసియోదా 26 పులులు ఉన్నట్లు తెలిచింది. గతంలో 20 పులులు ఉన్నట్లు ఉ. అందునా ఉదగా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అటవీశాఖ చేపట్టిన పరిశోధన చర్యలవల్లే పులుల సంఖ్య పెరిగిందని దృఢపరచాడు. తెలంగాణలో పులులసంఖ్య పెంపే కార్యక్రమాలను రాష్ట్ర అటవీశాఖ అధ్యక్షురంలో చర్యలు చేపడుతున్నారు. రాష్ట్రంలో చివ్వల్, అనుభవాల్ రెండు అభయారణ్యాలున్నాయి. రాజ్‌పూర్ రోజుల్లో పులుల అభివృద్ధికి ముగిసి కట్టబెట్టమైన ఏర్పాట్లు చేయడమే కాకుండా వాటి రక్షణ కోసం వ్యవస్థను కట్టబెట్టడం చేయడానికి, చర్యలు తీసుకుంటున్నారా. పులి అంటే, గొళ్ళ కోసం వాటిని చంపే వారి పట్ల శిక్షలను కఠిన తరం చేసేందుకు కార్యాచరణ అనుసరిస్తున్నారు. ●

ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ విశ్లేషణాత్మక రచనలు పంపగోరు రచయితలు
మాకు పంపే వ్యాసాలు ఇతర పత్రికలకు కూడా పంపడం సరైన విధానం కాదు. సహకరిస్తారని ఆశిస్తాం. -ఎడిటర్
(e-mail: editpage@vaartha.com)

